

Некролог

ПАМ'ЯТІ ХРАНИТЕЛЯ ПАМ'ЯТІ

27 листопада 2009 р. відійшов у вічність постійний автор нашого «Щорічника», активний краєзнавець, завідувач Народного музею історії ім. О. Поля Національного гірничого університету Іван Михайлович Єлінов.

І.М. Єлінов народився 2 січня 1939 р. в с. Карамани Нікольського району Пензенської області (Росія). Історик за освітою, археолог за покликанням, дослідник за талантом, самовідданий у праці за вихованням, сумлінний, відкритий і доброзичливий – все це Іван Михайлович.

Мордвин за національністю, він був істинним громадянином України, добре засвоїв її мову і культуру. У 1965 р. І.М. Єлінова доля закинула далеко від рідних країв – до Дніпропетровська. Певний час він працював на комсомольській роботі, був одним із зачинателів розгортання туристсько-екскурсійної роботи в місті, разом зі своєю дружиною працював на археологічних розкопках, брав участь у створенні обласного Музею комсомольської слави ім. О. Матросова, опікувався питаннями охорони і вивчення пам'яток історії та культури. Тривалий час працюючи в Дніпропетровському історичному музеї ім. Д.І. Яворницького, добре освоїв тонкощі музейної практики. Коли з'явилася можливість, взяв активну участь у створенні музейної виставки «Це не повинно повторитися», яка відкрила відвідувачам музею правду історії колективізації, розкуркулення, голодомору і політичних репресій. Не випадково, коли створена була державна програма «Реабілітовані історією», він був одним із небагатьох дослідників області, які отримали можливість працювати над документами архіву СБУ. Наслідком цієї роботи був написаний ним ряд нарисів про репресованих жертв тоталітарного режиму.

Та повністю реалізувати себе як особистість Іван Михайлович, здається, зміг вже в Національному гірничому університеті. Восени 1994 р. І.М. Єлінова було запрошено очолити Народний музей історії ім. О.М. Поля НГУ. Власне, це музей тепер так називається, після того як Іван Михайлович знайшов архівні документи, що музей раніше носив це ім'я. А тоді Іван Михайлович прийняв справи Музею, який знаходився у стані докорінної реорганізації у всьому – комплектуванні фондів, створенні нової експозиції, освоєні нового приміщення Музею, організації тематичних виставок, впровадження систематичної екскурсійної роботи тощо. Користуючись постійною підтримкою керівництва вищого навчального закладу, Іван Михайлович зумів перетворити Музей у підрозділ університету, який виконує надзвичайно важливу виховну і навчальну функцію, який з гордістю за свою багату історію можна було показати гостям, який поповнювався експонатами, переданими випускниками НГУ, дітьми чи онуками вчених. Іван Михайлович з захопленням розповідав студентам і гостям про історію вузу, про долі окремих людей.

І.М.Єлінов часто друкував замітки з історії НГУ у багатотиражній газеті «Вісник НГУ», в часописі «Бористен», виступав на телебаченні та обласному

радіо. У 2006 р. частина його нарисів вийшла окремою книгою «Нариси історії Національного гірничого університету». Але задовго до того в серії «Реабілітовані історією» він опублікував (у співавторстві) збірник документів з історії політичних репресій 20 – початку 50-х рр. в ДГІ під назвою «За відсутністю складу злочину...» (2000 р.). А ще скільки різних довідників побачили світ завдяки невтомній енергії завідувача Музею. Завдяки його зусиллям були опубліковані цінні своєю інформативністю мемуари видатного вченого-мемуариста П.Г. Рубіна, який майже три десятиліття працював у Гірничому інституті. І.М. Єлінов є автором розділу монографії «Історія і сучасність Національного гірничого університету (1899-2009)».

Самовіддана праця І.М. Єлінова в НГУ протягом 15 років гідно поцінована університетом і державою. Орден «За заслуги III ступеня», почесна відзнака «Відмінник освіти України», Почесна грамота Міністерства освіти і науки України, срібна медаль «100-річчя Національної гірничої академії України», численні Подяки і Грамоти – все заслужено, все справедливо. Лише доля судилася Івану Михайловичу несправедлива. Він рано втратив дружину, і рано сам пішов на вічний упокій. Та свою місію на цьому світі він виконав, залишивши добрий слід на землі. І в пам'яті тих, хто його знав і шанував...

Редколегія